

Ο τόπος τῶν νέων ἀνασκαφῶν τῶν Παγασῶν. (Δεξιῷ δὲ εἴδος κ. Αρβανιτόπουλος καὶ παρ' αὐτῷ δὲ φιλότεχνος συνεργάτης μιας κ. Τ. Ἀμπελίτης).

ἡ ἔκει που λατρευομένη Ηεσινράτα εἶναι αὐτὴ ἡ Ἀρρεδίτη. Την εἰκασίαν ταύτην ἡδη σχῆματισμένην, ὡς πιθανήν ἐν πρώτης ὄψεως λόγῳ τῆς τοις ὡς ἁνταράπτωσις, οἵτε λέξιν τολμῶν νὰ προσθέστω διὰ τὸ ἀνατάλλοντα μου εἰς ταῦτα· δὲν εἶναι ὅμως πιθανόν γὰρ μεταβληθῆναι εἰκασία αὐτῇ εἰς διάφορον γνώμην ἐν τῇ προσέδῳ τῶν ἀνασκαφῶν, πρὸ δὲ λόγου γρόνου ἀρρενόντων ἐν τῷ μέρει τούτῳ τῶν Παγασῶν. Οὐδεμία δὲν ἀρρενότερον ἔστι, ἀνευρεθέντος ἡδη τοῦ τε ἔξιτο τῶν τειχῶν μεγάλου νεκροταφείου καὶ τῶν ἀνακαλυπτομένων καὶ ἡμέραν νέων ἀρρενόντων πλακῶν καὶ ἀναθημάτων καὶ ἀρρενόντων, ν' ἀνευρεθέντων τὸν τῷ γρόνῳ καὶ τῷ ἔρεπτια τῶν ἀρρενότερων σίκημάτων τῆς ἀνασκαπτομένης ἀρρενότητος, εἰσὶν ἡ Ἀγρεάτητης, τὸ θέατρον, καὶ εἴτε ἄλλο, ἵδιος ἀρρενότητα καὶ ψηφίσματα, ὡς ἀνακαλύψθενταν μέρη; τούτοις καὶ δέσις ἡ τρεῖς πύργοι καὶ τὰ ἔρεπτα τοῦ ναοῦ τῆς φερούσης τὸ ὄντα μηδὲν ἐπιθετον τῆς Ηεσινράτας.

'Εν τῇ προσέδῳ τῶν ἐν ἀρρενότητι τοῦ τειχοῦς τῆς Ηεσινράτας, τοῦ οὐθῆς καὶ τοῦ ἔγερθὲν πρὸ τούς τοὺς Κέρημας, ἣν τὰ ἔρεπτα ταῦτα ἀνακυρωτινούν εἰς τὴν ἐκλειψίατον πόλιν τῶν Παγασῶν, ἡ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἡ παρ' αὐτάς μεγάλην καὶ ἴσχυρὰν πόλιν, ἣν ἔκπιστον ἡ Δημητριάς (ἐξ οὐ Δημητριάς), μεταχειρισθεὶς ὡς ὑλικὸν πρὸς σίκεδομηρησιν τῶν πύργων καὶ ἄλλων σίκεδομηρησιν τὸ ἀπειροπληθῆ μαρμάρινα εἰδὴ τῶν Παγασῶν, ὡς δύναται τις νὰ εἰνάσῃ ἐν τῶν ἀνευρεθέντων ἔρεπτιαν τῶν Ηεργῶν, εἰς τὰ διάκενα τῶν ἀποιών εὑρεθέντων ἀνὰ δευτέρας καὶ ἀνατοντάδας αἱ περιλάκητοι ἡδη ἔγγρωμαὶ πλάκες τῶν Παγασῶν καὶ αἱ ἀναθηματικαὶ καὶ ἄλλαι εἰπιτύμβιοι στῆλαι. 'Εν τῇ προσέδῳ δὲν τῶν ἀνασκαφῶν πλὴν ἄλλων θὰ λυθῆ καὶ τὸ Κέρημα ἣν τὸ περιειμένη τῆς Ηέρας πόλεμος τοῦ Βόλου Γνωρίτσα, ἐφ' ἣς χαίνονται ἔρεπτα ἀρρενότητον εἰναι συνέχεια τῆς Δημητριάδος καὶ

τῶν Παγασῶν ἡ αὐτὴ ἡ ἀργαία Ιωλκός, ὡς συμπεράίνει τις ἐν τῇ περιγραφῇ τοῦ Στράβωνος παθ' ἦν «τῆς Δημητριάδος ὑπέρρειται τῇ θαλάττῃ τοις Ιωλκοῖς». Οπωσδήποτε αἱ ἀνασκαφαὶ, ἃς μετὰ τέσσαραν λαυπρῶν ἐπιτυγχάνουν διευθύνει ἐν τῷ Ἀρρενιτόπευκοιο διανοίγουσι τούτοις πολλῆς μελέτης ὑπό τε ἀρχαιολογικήν, ιστορικήν, καὶ λιτεραρικήν καὶ λογοτεχνικήν, ἔποιην. Η:θαύμην δέ, ἣν αἱ ἀνασκαφαὶ προσγιρήσωσι καθ' ὅλην τὴν ἀνατασιν, ἣν κατέλαβούσανταν ἡ ἀργαία ἔκεινη πόλις, οὐδὲ εὑρεθέμεν μετὰ γρόνου πρὸ νέας Ηερμηνίας, τῆς ιστορικῆς Δημητριάδος, τῆς κατὰ τὸν Λίθιον ἥτοι *valida et ad omnia offportuna*, ἀποτελεσθεῖσα κατὰ τὸν ιστοριογράφον τῆς Θεσσαλίας ἐν τῶν ἀρχαίων συνοικισμῶν τῆς Ιωλκοῦ, τοῦ Ορμυνίου, τῆς Νηλείας, τῆς Ολαζώνος, τῶν Παγασῶν καπ. Άλλα καὶ ἐν τῶν μέγρι τούτοις εὑρημάτων, ἐξ ὧν ὑπερεπληρώθησαν αἱ οὐθενατικαὶ καὶ αὐλαὶ τοῦ ἐν Βόλῳ μουσείου δύναται τις νὰ εἰνάσῃ, ἔτι ἡ ἀνακαλυπτομένη ἰστημέρα πόλις περιεῖχε μέρην καὶ ἡ παραλία ναυτικὴ πόλις διειθητική μητρόπολις· διότι πλεῖσται τῶν ἐπιτυγχάνων καὶ ἀναθηματικῶν στηλῶν φέρουσιν ἔνθικά ὄντα μετασκόνια, καταχρημάτων ἐξ ἄλλων ἀληγονικῶν μερῶν, ἡ καὶ ἔντονων, καθ' ὅσον μεταξύ αὐτῶν ὑπήρχον καὶ Ιουδαῖοι καὶ Σύροι καὶ Ηέρεσαι καὶ Γίται.

'Άλλ' ἂς ἐπανελθω εἰς τὸ σπουδαιότατον τῶν τελευταῖων εὑρημάτων, τὴν Αρρεδίτην τῶν Παγασῶν, τῆς τις, ἣν μὴ ἥτοι ἡ ὑπὸ τὸ ὄντα τῆς Ηεσινράτας λατρευομένη ἐνεὶ θεά, πάντως δὲν ἐκάθισει ἀπλοῦν τάφον, ἄλλ' ἀπετέλει μέρος ἀρρενότερος ἐν ναῷ τῇ ἄλλῳ σίκεδομηρησι, πρὸς ἡ ἴσως κατεβίθεντο τὰ κατὰ ἀνατοντάδας ἀνευρεθέντα τέλεια γυναικεῖα ἀρρενότητα. Καὶ ὁ μὲν κορμὸς τοῦ σώματος δὲν ἀνευρέθη ἐπὶ ἄλλῃ εύτυχῳ, ἡ κεφαλὴ αὐτῆς μετὰ μέρους τῶν γυμνῶν ὅμων διατηρεῖται ἀριστα, διότι ἡ σκαπάνη τοῦ ἐκεῖ ἐργαζομένου Ἀμφισσέως ἐργάζεται Ι. Σταυροπούλου δὲν